

Két nadrág és nulla szoknya – Nem csak bőröndben

Juro és Dóri, a nagy utazó

Barta Dóra táncművész és Juronics Tamás, a Szegedi Kortárs Balett vezetője. Egy pár

Fotó: Schmidt Andrea

Öt éve vannak együtt. Imádnak utazni, különösen az egzotikus országokért rajonganak, de a munkájuk miatt is alig vannak itthon, Szegeden. Gyakorlatilag – ahogy ők mondják – bőröndben élnek. Nem szeretnek a magánéletükről beszélni, Tamás különösen nem. Lapunk kedvéért azonban kivételt tettek, és most először meséltek a kapcsolatukról, Juronics Tamás, a Szegedi Kortárs Balett vezetője és kedvese, Barta Dóra táncművész.

– Azt mondják, ön igazi nehézfiú, művész úr...

– Igen, tudom, de nem is tagadom, hogy nehéz ember vagyok. Nem könnyű velem, még Dórának, a kedvesemnek sem. Zárkózott, kemény fejű vagyok, és utálok beszélni a magánéletemről. Nem is nagyon szoktam. Na, kérdezzen!

– Új élet jön az Új világ után?

– Bizonyos értelemben igen, mert ilyen nagy ívű produkcióban ritkán van alkalmam szerepelni – mondja Barta Dóra. – Felemelő érzés volt a színpadon állni, nagyon nagy sikerünk volt, de azért megkönnyebbülés, hogy túl vagyunk rajta.

– Művész úr, elégedett a táncosnőjével? Elvégre az Új világban is, mint sokszor máskor, ön koreografált, a művésznő pedig főszerepet táncolt.

– Részben mindig elégedett vagyok Dórával, részben pedig soha – magyarázza Juronics. – Egyrészt nyilvánvalóan azért foglalkoztatom, mert olyat tud, amit a legtöbben nem tudnak utánacsínálni ebben az országban, ugyanakkor állandó kritikusa is vagyok. Ő persze nehezen kezeli az én durva véleményformálásomat, és szeretné, ha többet dicsérném, de nekem az nem kenyerem.

– Otthon ki hordja a nadrágot?

– Sajnos keveset vagyunk otthon. Általában munka van, vagy utazunk, rengeteg időt töltünk autóban, így aztán nálunk az a kérdés nem merül fel, hogy ki az úr a házban. Amúgy sincs ilyen erőviszony, bár velem szerintem nem könnyű erőviszonyokat kialakítani – neveti el magát Tamás.

– Művésznő, hogy bírja ezt?

– Azt hiszem, nálunk mindenképpen Tamás hordja a nadrágot, bár én is nadrágban járok... De otthon konfrontálódunk legkevésbé, az igazán veszélyes terület számunkra a balett-terem. Otthon nagyon kiegyensúlyozott, harmonikus a viszonyunk, normálisan leosztott szerepekkel.

– Hazaviszik a munkát?

– Hazavisszük. Én ezt nem szeretem, de hazavisszük – mondja Juronics Tamás.

– Én vagyok a bűnös, én viszem haza a munkát és a balett-termi nézeteltéréseket – mosolyog Barta Dóra. – Az lenne a jó, ha

nem lenne mit hazavinennem, ez az én nagy vágyam.

– Először jött a szerelem és utána a közös munka, vagy fordítva?

– Nem emlékszem pontosan... – válaszol zavartan Juronics.

– Erről Tamásnak kéne nyilatkoznia... Megismerkedésünk előtt jó néhány évvel láttam őt először színpadon, jelenség volt, és nekem nagyon sármosnak tűnt akkor is, és nagyon tetszett. Sőt a darab is nagyon tetszett. Azután ez megmaradt egy emléknek, egészen addig, amíg egyszer együtt nem dolgoztunk. Emlékszem, azt hittem, hogy Tamás gyűlöl engem, mert olyan furcsán, különlegesen nézett. Azt hittem, valami baja van velem – neveti el magát Barta Dóra. – Azután rájöttem, hogy talán érdeklém őt, és akkor beindult valami...

– Na, most már tényleg nagyon mélyre mentünk – neveti el magát Juronics Tamás is. – Én nem nagyon szoktam beszélni a magánéletünkről, még magunk között sem. Élem az életemet, élem a kapcsolatunkat, nem filozofálok, az biztosan a nők dolga.

– Művésznő, nem gondolkodott a gyerekvállaláson?

– Ez mindig két ember ügye, és nálunk most nincs szó gyerekről, jelen pillanatban nem foglalkoztat minket. Ebben a szakmában nem könnyű gyereket vállalni.

G. K. T.

Az Alföldet népszerűsítette képeivel, zenéjével

Magyar tájak, francia teremben

A magyar Alföldről, a Szeged környéki tájról, a Tisza partján élő emberekről festett képeit állította ki Párizsban, a Montmartre-on Várkonyi Gyula. A szegedi Felsővároson élő festő harmonikajátékával is elbűvölte az Eiffel-torony tövében a franciákat.

Ha valaki eddig született párizsi polgárként semmit sem tudott Magyarországról, ám az elmúlt napokban betért a Montmartre-on a Mazurka étterem-galériába, akár szakemberként is nyilatkozhat arról, hogyan élnek az emberek egy bizonyos Szeged nevű magyar város környékén. E „felvilágosító munkában” vállalt főszerepet Várkonyi Gyula szegedi festő, akinek a magyar Alföld jelenét és múltját ábrázoló táj- és életképeiből, csendéleteiből rendeztek kiállítást.

– Egy véletlennek köszönhetem a párizsi meghívást. Egészen pontosan annak, hogy a Kiskőrössi halászcárdában francia vendégek – köztük a magyar származású Ilona Manon Zsótér – szórakoztak. A vendéglőben figyeltek fel festményeimre, s annyira megtetszettek nekik az alkotások, hogy felajánlották, mutakozzam be Párizsban is – szölte a tárlat előzményeiről Várkonyi Gyula.

– Nagy örömmel fogadtam a meghívást, közel harminc képet vittem magammal. A párizsi közönség, akárcsak a kiállításra betérő művészek elismeréssel, szeretettel fogadták a képeket.

Várkonyi Gyula elmondta azt is, hogy a kiállításon olyanokkal beszélgethetett el Magyarországról, Szegedről, akik korábban jóformán semmilyen információval nem rendelkeztek sem hazánkról, sem a szegedi régióról. Ezért a tárlatot kicsit úgy fogta fel, mint egy jószolgálati küldetést.

– Aki egy kicsit is ismer, tudja, mennyire rajongok Szegedért, a Tiszáért, tisztelem az itt élő embereket. Ezen a párizsi úton is mindent megtettem annak érdekében, hogy másokkal is megszerettessem a magyar Alföldet.

Várkonyi realista

ábrázolású képei már csak azért is kedvező fogadtatásra találtak, mert a Montmartre-on – mint a festő elmondta – napjainkban ez az irányzat az uralkodó.

– Persze nem csupán képeimmel igyekeztem belopni magam a franciák szívébe. Ha időm engedte, előkaptam a tangóharmonikámat, így gondoskodva arról, hogy a kiállítóteremben fokozzam a jó hangulatot. De még az Eiffel-torony tövében is sikerült megállásra, tapsra készítenem a párizsiakat, akik el sem akarták hinni – hallva a francia sanzonokat –, hogy nem vagyok helybeli muzsikás – mondta el Várkonyi Gyula, aki több mint tíz éve már a Kiskőrössi halászcárdában szórakoztatja muzsikájával a vendégeket, s szabadidejében hódol a festészetnek.

– Elsősorban festőnek tartom magam, mert már gyerekkoromtól a valóság ábrázolása kötött le leginkább – mondta Várkonyi Gyula. Örömmel újságolta: párizsi útja során két francia festőművészt tudott megnyerni arra, hogy Szegeden állítsa ki képeit.

BÁTYI ZOLTÁN

Várkonyi Gyula Párizsban

Fotó: DM/DV

A Stróbl családot szerelem és barátság is fűzi Szegedhez

Széchenyi István szobrát soha nem leplezték le

Nagyapjukkal a háttérben (balról) Stróbl Alajos, Zsófia, Mátyás és Krisztina

Fotó: Segesvári Csaba

A Strobl Alajos művészetéről beszélt Stróbl Alajos a szegedi múzeumban. A szobrászművész négy unokája jött el, közülük az egyikkel beszélgettünk. Neve egy ékezetben különbözik a nagypapáétól.

Alajos napon, június 21-én született százötven évvel ezelőtt, ez döntött Strobl Alajos keresztnévéről. A család neve is módosult az idők folyamán, ugyanis míg a szobrászművész neve mindig rövid magánhangzó, addig az unokák már hosszú ó-val írják. Barátságok, szerelem és műalkotások kötik a családot Szegedhez. A szegedi Móra-múzeumba az öt élő unokából négyen jöttek el.

– Természetes, hogy eljövünk. Feladatunk, hogy állandó Strobl-kiállítóhely nem lévén, minden lehetőséget megragadjunk nagyapa emlékének megőrzésére – kezdte a család bemutatásával a keresztnévet is öröklő mérnökunoka, Stróbl Alajos. – A tárlatot mindenhol másként állítjuk össze. A képzőművészeti egyetemen tanári munkáját mutattuk be, itt az ember hangsúlyos. A szobrokat és festményeket nagyrészt a család kölcsönözte. Nagypapát egy osztrák festő, és a szegedi festőbarát, Vágó Pál is megörökítette. Mellette nagyanyám látható négyéves korában, később pedig húszévesen – ahogy Lotz Károly látta. A nagyapánk képen is ő van, amikor elvette feleségül. A család Strobl Alajosnak és festőművész nővéreinek, Zsófiának is fontos témája.

Megrendelések is a városhoz fűzik a neves szobrászművészt, többször járt munkaügyben Szegeden. A panteonban tizenhat portréját állították ki. Mégis a Széchenyi téri Széchenyi-szobrát ismerik legtöbben. Strobl 1909-ben kapott megbízást Lázár György pol-

gármestertől a bronzalkotásra. Jobban szerette a márványt, ezért végül meggyőzte a megrendelőket, és a bánsági Ruszskabányáról hozatott hozzá követ. A munka emiatt csúszott, a szobor 1912. augusztus 20-ára tervezett hivatalos avatása elmaradt. Bár később csendben felállították, nem leplezték le, mert meg akarták várni Zala György szobrát Deák Ferencről. Sokan méltatlankodtak, hogy a legnagyobb magyar emlékműve beburkolva áll a főtéren. Ráadásul hiába várt olyan sokáig, az ünnepélyes avatót 1914 nyarán az első világháború kirobbanása végleg feledtette. Strobl Széchenyi-szobra arról vált híressé, hogy soha nem leplezték le.

– Nem ismertem nagyapámat – tette hozzá Stróbl Alajos. Azt lehet róla tudni, hogy bohém művészember volt, aki szeretett és tudott élni. Gyakorta mulatott jókat a barátaival, akik azóta ugyancsak patinás nevek úgy, mint Ybl Miklós, Steindl Imre, Schulek Frigyes, Hausmann Alajos. A Strobl unokák mérnöki pályára álltak, Stróbl Alajos a szerelem is Szegedhez fűzi. A porlasztó világhíres felfalálójának, Csonka Jánosnak az unokáját vette le feleségül.

DOMBAI TÜNDE

KALANDOS KIÁLLÍTÁS

Minden jó, ha jó a vége. A Strobl-kiállítás megnyitóját kalandok előzték meg. Először is a Várban az árvíz akadályozta meg a rendezést, majd a főépület folyosójáról kellett ügyvel-bajjal elköltöztetni az útjából egy nagy Munkácsy-képet. Az egyik szobor pedig a legutolsó pillanatban érkezett meg a tulajdonosától.